

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

Δ.Π.ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Δ. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 9 Απριλίου 1906 | ΓΡΑΦΕΙΑ: Λεωφόρος Οίκονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 2105

ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΝΟ ΦΥΔΔΟ:

ΡΩΜΑΙ-Ι-ΚΟ ΑΡΦΑΒΗΤΑΡΙ βραβευένο στὸ διαγωνισμὸν τοῦ «Νομᾶ».

ΑΔΕΕ. ΠΑΛΛΗΣ. Νεοελληνικά.

Κ. ΘΕΟΤΟΚΗΣ. Τρεῖς ὥδες τοῦ 'Οροπίου.

ΕΡΜΟΝΑΣ. Κριτικὲς ἀγαποδιές ('Ο Γύρος τῶν Ρηθμῶν).

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ. Γράμμα γιὰ τὸν 'Ιψεν.

Γ. Σ. ΦΡΑΓΚΟΓΔΗΣ. Χρεωκοπία τοῦ 'Ελλην. 'Εθνους.

Δ. Π. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ. Ράλλειο καὶ Μπογάσιο.

Δ. ΣΙΓΑΝΟΣ. Θεατρικὴ (Νέα ἔργα — Τὸ 21 — Τὸ Παριζιάνικο Χοῦ).

Δ. ΤΟΛΣΤΟΗΣ. Βιβλία καὶ Κριτική.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Μ. Φιλήντας, Παῦλος, Αριέμης, Βαρλένης, Γ. Σ. Ζουφρές.

Δ. Π. Τ. Φαινόμενα καὶ Πράματα (Τὰ παρόπορα τῶν «Παναθηναϊκῶν — Δὲν ἔχουμε στόλο — Συνταγματικὸς σολοικισμὸς — Κλασσικοὶ παρεγέδες — Ακρόπολη καὶ Πειραιᾶς).

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ — ΒΑΡΒΑΡΟΠΑΖΑΡΟ — Ο, ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ — ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΧΡΕΟΚΟΠΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛ. ΕΘΝΟΥΣ

Αλεξάντρα, 17/30 Ιουνίου 1906.

Φίλατε,

Μὰ θέλεις λοιπὸν ν' ἀφήσω τὶς δικαιογραφίες καὶ τὴ δικηγορική μου, νὰ διακόψω τὸν καλπασμὸν ποὺ ἄρχισα στὸ νέο στάδιο τοῦ πλουτισμοῦ καὶ τῆς ἐργασίας, νὰ παρεκκῶ σχεδὸν τὸν δρόμο ποὺ ἔκανα νὰ μὴν ἀναταπευθὼ στὸν τύπον καὶ στὴν πολιτική, δσον καὶρὸν βαστᾶ ἡ ἔρερία μου αὐτή;

Ἄς είναι τὸ λοιπόν!

Διὸ λόγια δμάς μονάχα γιὰ νὰ κάμω μιὰ παρατήρηση ποὺ λίγοι δυστυχῶς «Ελλήνες νοεῖσθουν».

Απὸ δῆλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου, ἀπὸ δῆλους τοὺς λαοὺς, μιὰ φωνὴ ἀντηχεῖ ἀπ' ἄκρον εἰς ἄκρον.

— Οἱ λαοὶ πρέπει ν' αὐτοδιοικοῦνται, τὰ έθνη νὰ δημοκρατηθοῦν, οἱ ἀπόλυτες μοναρχίες ἐτελείωσαν, δσοι βασιλιάδες μείναν προσωρινά, θάναι μονάχα ἀπλοὶ Πρέσδροι Δημοκρατῶν.

Τὸ Κοινοβουλευτικὸν πολίτευμα θριαμβεύει. Είναι τὸ τελειότερον εἶδος γιὰ κυβερνηση νεφέτων λαῶν, τὸ δὲ στέμμα τῶν νέων πολιτειῶν θάναι δ σοσιαλισμός.

«Ολοι οἱ λαοὶ ζητοῦν ἐλευθερίες, καὶ θὰ ἀποκτήσουν σιγά-σιγά κοινοβούλια καὶ αὐτοὶ οἱ Κινέζοι, καὶ αὐτοὶ οἱ Πέρσες!»

Η ΗΠΑΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ»

Γ. Σ. ΦΡΑΓΚΟΓΔΗΣ

Ἐνόμιζεν ὁ κόσμος πώς οἱ Ρούσσοι δὲν εἴτανε ἀκόμα ἔτσιμοι γιὰ πολιτικὲς λευτερίες, μὰ αὐτὴ ἡ θαυμαστὴ Ντούμα ἀπόδειξε πώς ὁ ρούσσικος λαὸς εἶναι δέξιος τῆς λευτερίας ποὺ τὴν ποτίζει μὲ τὸ αἷμα του.

Τί ὠφαία αὐτὴ ἡ Ντούμα! Μοιάζει μὲ τὴ Συντακτικὴ Συνέλευση τῆς Μεγάλης Γαλλικῆς Επανάστασης.

*

Καὶ ἀπὸ δῆλα τὰ έθνη μονάχα ἔνας λαὸς ἀποδείχτηκεν ἀδέξιος γιὰ ἐλεύτερο καὶ κοινοβουλούσικὸ πολίτευμα καὶ αὐτὸς εἶναι τὸ 'Ελληνικὸ 'Εθνος, τὸ λεγόμενος «Έλευτρο» καὶ τὸ γενόμενος «Δούλο»!

Αὐτὴ είναι ἡ τρομερὴ ἀλήθεια, ἡ αἰώνια καταδίκη τῆς φυλῆς μάς.

Ἡ 'Ελληνικὴ φυλὴ, ἡ Ρωμεοτόνη ποὺ κάθει λαμπροὺς μπακάληδες, ἐμπόροις, ναυτικούς, ποὺ γεννάει θαυμαστὰ ἔτομα, χρεωκόπησε τέλεια ὡς πολιτεία. «Τετέλεσται!»

Τὸ 'Ελληνικὸ έθνος ἀποδείχτηκε ἀνίκανο ν' αὐτοδιοικῆται καὶ ἀνάξιο νὰ είναι ἐλεύτερο!

*

Γιὰ μέγα καὶ δσοὺς βλέπουν σὲν καὶ μένεις θεραπεῖα πλὰ δὲν υπάρχει.

Τὸ 'Ελληνικὸ έθνος, ποὺ προχτὲς ἀκόμα

κατόπιν ἀπὸ τόσες συφρεῖς, τόσα μαθήματα, ἔργοις τὸν πρύγκηπα Γεώργιο, τὸν πρῶτον ἀληθινὸν «Ἐλληνα κυβερνήστη», ὑπέρ τὸν Καποδιστρία, νὰ ν' ἀνεβάσῃ τὸ Βενιζέλο, δὲν ἔχει σύτε δικαίωμα σύτε δύναμη γιὰ νὰ συγματίσῃ ἐλεύθερη, Πολιτεία. Ή φυλή μας ἔκριθηκε πιὰ, καὶ ὡς έθνος νεώτερος χρεωκόπησε τέλειο καὶ τελειωτικά.

Αφοῦ δὲ δὲν υπάρχουν πολίτες νὰ διοργανώσουν μιὰν ἐπανάσταση, σύτε πατριῶτες νὰ συνομάδουν νὰ καταλύσουν τὴν ἀναρχικὴ σύτη τυραννία, μόνο μιὰ ἀπόπειρα θὰ είτανε σὲ θέση νὰ κάμη ὁ Διάδοχος Κωσταντίνος. Νὰ παραιτηθῇ θεληματικά, ὁ Βασιλιάς Γεώργιος, καὶ ὁ Διάδοχος, στὸν δόπον ἔχει πίστη τὸ έθνος καὶ ἔκτιμο τὸν χαρακτήρα του, νὰ πῆ στὸ λαό:

— Είμαστε χαμένοι. Μόνον ἀν κλείσῃ ἡ Βουλὴ μποροῦμε νὰ σωθοῦμε. Ἀναλαμβάνων ν' ἀναδιοργανώσω τὸ Κράτος μὲ ύπουργοὺς ἔξω ἀπὸ τὰ βρωμο-κόρματα καὶ τὸ Παλάτι, ἀλλὰ μόνο ἀπὸ τὰ γερά σπλάχνα τοῦ έθνους. Ζητῶ ἀν αστολὴ τὸ Συντάγματος γιὰ τρία χρόνια. Νὰ σκάσουν οἱ δημαρχαγοὶ καὶ οἱ φευτοπατριῶτες λίγο καιρὸ καὶ ὑπέρ τὸν πρώτον οἰκογένεια τοῦ έλθη μιὰ Συνέλευση νὰ κάρη νέο Σύνταγμα πιὸ αὐστηρὸ καὶ λιγότερο φευτο-ἐλεύτερο καὶ νὰ ἐπικυρώσῃ δτα στὸ μεταξὺ φτιάσῃ ἡ δικτατορικὴ κυβερνησή μου γιὰ τὴ γενικὴ ἀναδιοργάνωση τοῦ Κράτους καὶ τὴν ἀναγέννηση τῆς φυλῆς.

Νὰ τὰ πῆ αὐτὰ ὁ νέος βασιλιάς καὶ ἀν οἱ Ρωμιοὶ δὲν παραδεχτοῦν, νὰ φύγῃ μὲ τὴν οἰκογένεια του, γιὰ νὰ μήν ἀτιμαστῇ τὸ ονομά του. Καὶ ἀς ἀφήσῃ τοὺς Ρωμιοὺς νὰ γέλασσον πρεσδορον τῆς Κλεφτο-ψυετο-Δημοκρατίας τους: τὸ Ράλλη ἡ τὸ Λεβίδη ἡ καὶ τὸν Πλαπούτσα.

*

Αὔτη μὲν δέχεται μὲ τὴν ἐλπίδα δητὶ θύγην τὸν έτσι, γιατὶ καμία ἐλπίδα σωτηρίας δὲν ἔχω, ἀλλὰ γιὰ νὰ κάμω τὴ φρερὴ παρατήρηση, δτι τὴν ώρα ποὺ θὰ ἀποκτήσουνε Σύνταγμα καὶ ἐλευθερίες καὶ αὐτοὶ οἱ Ζούλοι καὶ οἱ κάτοικοι τοῦ Θεοτόκου, μετεῖς οἱ «Ελλήνες γιὰ νὰ σωθοῦμε θὰ χρειαστῇ νὰ καταργήσουμε τὸ Σύνταγμα καὶ τὶς πολιτικές μας ἐλευθερίες!»

*

Αὔτη μὲν είναι τὴν ήτηση οἱ φρουροὶ τοῦ περίφημου «θερμού». Τὸ 'Ελληνικὸ έθνος θὰ σαβαγωθῇ μὲ τὸ Σύνταγμα του καὶ δὲ θὰ κατέργησουν Ρωμιοί, ἀλλὰ ξένοι ποὺ θὰ θίσουν δχι ὡς σωτῆρες, μὲν δὲς κατακτητές.

Ἐγώ ἔχω ἀπὸ τώρα μέσα μου τὸν έθνικὸ τάρο. Τὸ 'Ελληνικὴ ψυχὴ μου πέθανε. «Ἐργεινε ιάρηταρο. Μὰ ἀν ἔμεινε κάποια πνοὴ μέσα μου, τὴ φυλάω γιὰ μιὰ καλύτερη ίσως ώρα, γιὰ νὰ φωνάσω στὸ έθνος τὴ σπερνὴ φωνή.»

Γ. Σ. ΦΡΑΓΚΟΓΔΗΣ